

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов /

7-ше (3758) №,
2026 ий 20 февраль,
кугарня

0+

Имде лий

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Йылме – тукумым ушышо кыл

Этнокультур предметла дене республикысе олимпиадым иктешлымылан кок кече эртышат, Марий кугыжаныш университетыш марий йылмым да сылнымутым эн сайын палыше тунемше-влак уэш погынышт. 12 февральште Марий Эл, Удмурт, Татарстан республикла да Свердловск кундем гыч 29 икшыве регион-влак кокласе олимпиадыште шинчымашыжым тергыш. Ёдыр-рвезе-влак шкеншыштым пенгыдын, ўшанлын кучышт. Пеленышт улшо тунктышо-шамычын ойышт вий-куатым эшеат ешарыш. Нуно ий гыч ийыш тунемшышт-влаклан сенымашыш шуаш полшат.

– Кажне тунктышо дене палыме улына. Вашлийме годым

родо улмыла веле чучеш. Шочмо йылме дене аптыраныде мутланыше тунемше-влакым ужаш эшеат куанле. Ёшанена: умбакыжат ты койышым араледа да тыгаяк чолга ёдыр-рвезе-влак дене пырля калыкнан волгыдо ончыкылыкшо верч тыршаш тўвалыда, – ойлыш Марий кугыжаныш университетысе Калыкле тўвыра да тўвыра кокласе кыл институтын директоржо Родион Иванович Чузаев.

Уш-акыл тагасымашым иктешлен, Морко (снимкыште) ден Параньга районла гыч толшо тунемше-шамычым поснак палемден кодыман: нуно сенгыше-влак радамыш чылан гаяк лектыныт. Тора кундем гыч

ушыно ёдыр-рвезе-влак кокла гыч Татарстан Республик Агрыз район Буймо школышто 10-шо классыште тунемше Ксения Миляева ойыртемалтын.

Дария Лихачёва (Национальный сымыктыш гимназий, 9-ше класс), Максим Степанов (Морко, Унчо, 10-шо класс), Василиса Смородинова (Советский, Ёшнўр, 11-ше класс) марий йылме дене икымше верым налыныт. Марий литератур дене Лилия Калинина (Матародо, 9-ше класс), Алёна Архипова (Параньга, Матародо, 10-шо класс), Елена Иванова (Кужэnger, Конганур, 11-ше класс) сенгышыш лектыныт.

Катя СЕРГЕЕВА.
Авторын фотожо.

2026 РОССИЙ КАЛЫК-ВЛАКЫН ИКОЯН УЛМО ИДАЛЫК

Икоян калык виян

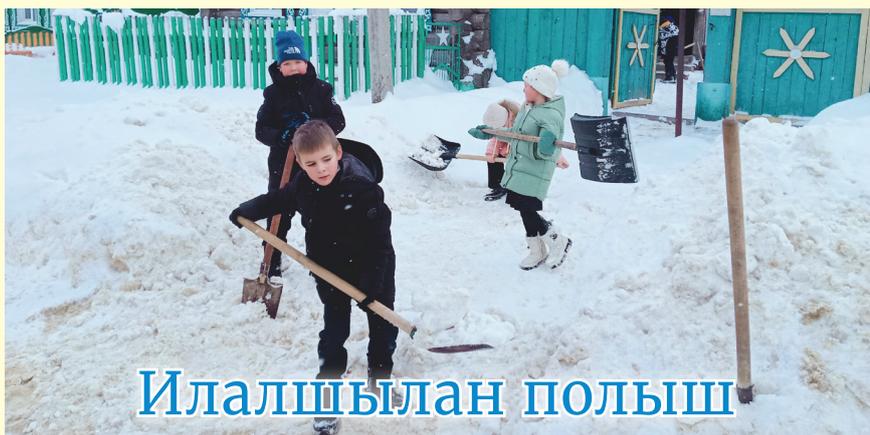
17 февральыште Марий Эл Республикыште Россий калык-влакын икоян улмо идалыкым торжественно почмылан пӧлеклалтше пайрем Э.Сапаев лӱмеш Марий кугыжаныш опер да балет академический театрыште эртаралтын (снимкыште). Тушто Марий Элым Вуйлатыше Юрий Зайцев лийын.

– *Россий Президент Владимир Владимирович Путин Москваште ты идалыкым почмо годым Россий кугыжанысе тӱрлӧ калыкын тукум гыч тукумыш келшен, шочмо мландым, тӱвырам, йӱлам арален ылымже нерген палемден. Марий Элыштат тыгаяк шӱлыш оза-*

лана. Марий мландыште витле утла тӱрлӧ калык икте-весым пагален, ылыш-йӱлам, йылмым аклен да жаплен виянеш, – ойлен Юрий Зайцев.

Марий Элым Вуйлатыше пайремыште кугыжаныш награде-влакым кучыктен. Всемарийский йоча хор, «Волгенче» йоча куштышо ансамбль да моло артист-влак усталыкыштым ончыктеныт. Республик Вуйлатыше деч изи артист-шамыч шере пӧлекым налыныт.

Марий Эл Вуйлатышын пресс-службыжын уверже негызеш Людмила ГРИГОРЬЕВА ямдылен. Марий Эл Вуйлатышын пресс-службыжын фотожо.

Илалшылан польш

Шӱргыял школышто тӱналтыш класслаште тунемше-влак «Орлята России» программе почеш пашам ыштат. Чылаже индеш направлений уло. Ӱдыр-рвезе-шамыч эн тӱн сомыллан «Илалше-влаклан польш» акцийым шотлат. Декабрыште Кораксола ялыште ылыше начар тазалыкан ег-влаклан польшым пуэныт гын, январьыште – илал-

ше-шамычлан. София Николаевна ден Александр Викторович Кирилловмыт дене шукерте огыл лийыныт, лумым куэныт (снимкыште). Шонгыен-влак йоча-шамычым куанен вашлийыт. Нуным кампетке дене сийлат, уэш-пачаш тауштат.

*Надежда СЕРГЕЕВА.
Морко район.
Фотом школ архив гыч налме.*

Российысе увер

9-13 ияш мураш йӧратыше ӱдыр-рвезе-влак, «Детская Новая волна» конкурс – лач тыланда. 1 апрель марте newwavejunior.ru сайтыште йодмашым колтыза. Юл кундем федерал округышто ылыше-влаклан отборочный тур 8 апрельыште Озан олаште эртаралтеш.

«Вы заслонили нас сердцами» прозым але почеламутым лудмо VI всероссийский конкурсыш онлайн йӧн дене 16 март марте ушнаш лиеш. Тӱрыс увер – mmna.ru сайтыште.

Экскурсий дене кылдалтыше контентым вӱдышӧ 12 ияш деч кугурак ӱдыр-рвезе-влакым «Проводники смыслов. Экскурсоводы Победы» IV тӱнямбал конкурсыш ушнаш ӱжыт. Кумданрак – morethantrip.ru сайтыште.

Марий Элысе увер

27 февральыште 3-шо номеран Медведево школышто «Интеллектуал» республикысе науко фестиваль эртаралтеш. Тушко 7-11-ше класслаште тунемше-влакым да туныктышо-шамычым ушнаш ӱжыт. Тӱрыс увер – edu.mari.ru/mio сайтыште.

Марий Эл Республикысе «Роза ветров» йоча да самырык-влакын рӱдерышт Россий калык-влакын икоян улмо идалыклан пӧлеклалтше республикысе усталык конкурсым увертарен. Йочасадыш коштышо да школышто тунемше-шамыч мастарлыкыштым тӱрлӧ тагасыште терген кертыт.

«Шочмо ялем» фотоконкурсыш ушнаш манын, ялын, суртын фотожым 11 март марте «ВКонтакте» воткылыш верандыман. #ШкетанТеатр #ШочмоЯлем #КубикМетри хештег-влак дене пайдаланыман. Кумданрак М.Шкетан лӱмеш Марий драме театрын тӱшкаштыже лудса.

21 февраль – Шочмо йылмын тўнъямбал кечыже.

Мый Буймо школышто 5-ше классыште тунемам. Теле каникул деч вара класс вуйлатышына «Марла лудына» марафоныш ушнаш темлен. Ме, 15 ўдыр-рвезе, ты ой дене келшенна да класс дене пырля «Ямде лий» газетлан возалтынна (снимкыште). Кум арня кажне кечын йоча газетым лудынна, шуко ум пален налын-

на. Йон лийме годым «Ямде лий» классыште лудына, а каныш кечылан туныктышына электрон газетлан ссылкым колта. Мӧнгыштӧ шергалын толмеке, иквереш лончылена. Тыге йылмынам лывыртена да ушнам пойдарена.

Антон ИБАТОВ.
Татарстан, Агрыз, Буймо.
Фотом школ архив гыч налме.

Ўшанле йолташ

Сотнур школыш Зеленодольск ола гыч кок ий ончыч тунемаш толынам. Классыште кок ўдыр дене утларак лишыл кылым кучем. Иктыже – Рафаила. Тудо кужу ўпан, кўрен шинчан, мотор ўдыр. Спорт дене пенгыде кылым куча. Рафаила польш кидым шуялташ эре ямде. Вес йол-

таш ўдырем – Катя. Тудо сайын сўретла, мура, кушта, почеламутым сылнын лудеш. Ўдыр-влак дене чон почын мутланаш лиеш. Ўшанле йолташым муаш – пиал. Ончыкыжымат вашкылна пенгыде лиеш шонем.

Валерия СКВОРЦОВА.
Волжский, Сотнур.

Поян тоштер

Третьяковский галерей – Моско олаште верланыше кугыжаныш сымкытыш тоштер. Тудым 1856 ийыште изак-шоляк Павел ден Сергей Михайловичмытын ятыр ий чумырымо сўрет коллекцийышт негызеш почыныт. Пеш кугу да поян тоштерлан тений – 170 ий. Шукерте огыл кураторна Вероника Валентиновна Павел Третьяковын илыш кор-

ныжо да усталыкше нерген фильмым ончыктен. Галерейыште аралалтше сўрет-влак дене палдарен (снимкыште). Ме нуным ончыч книга ден журналлаште, интернетыште ужынна. Иктаж гана ты тӧнежыш логалаш пиал шыргыжалеш манын ўшанем.

Дарья ПЕТРОВА.
Морко, Нуж-Ключ.
Фотом школ архив гыч налме.

Кугешнем

Ме, Кельмаксола школыш коштшо ўдыр-рвезе-влак, марий йылмым шочмо йылме семын тунемына. Шукынжо марий ача-аван икшывыже улына. Руш-шамычат вашлиялтыт, но шагал. Нунын дене келшен илена.

Пытартыш ийлаште эскерынем почеш, марий йоча рушанеш. Марла вашештыме олмеш руш шомак йонга. А мый шочмо йылмемым чот йӧратем. Марий мурым колакат, кид-йолем шке тарвана. Марий мероприятийлашкат кумылын ушнем. Марий улмем дене кугешнем!

Юлия ЯГОДАРОВА.
Советский, Кельмаксола.

Сарзе-патриот модыш

Коркатово лицейыште «Зарница 2.0» сарзе-патриот модыш эртаралтын. Тушко 5-7-ше класслаште тунемше ўдыр-рвезе-влак ушненыт. Конкурс вич йыжынан лийын. Эн ондак йоча-влак икымше польшым пуэн моштымыштым ончыктеныт. Вара автоматым ронченыт да погеныт (снимкыште). Тирыште тура лўйкалымышым тергеныт. Беспилотный устройством виктараш тунемыныт. Пытартышлан рвезе ден ўдыр-влак, тўрлӧ чаракым эртен, вий-куатыштым ончыктеныт. Модыш усталыкым, писылыкым, уш-акыл пўсылыкым йодын. Икшыве-шамычлан тагасымаш моткоч келшен.

Вячеслав СМЕРНОВ.
Морко район.
Фотом лицейын архивше гыч налме.

Еш. Аван шомакше, кечыла шырғыжалмыже чоным ырыктат, ачан мутшо у кўкшытыш шуаш, йөсым сенген лекташ тарата. Но түрлө амаллан көра кажне йочалан ача-аван шокшыштым шижын илаш пүрен огыл. Южо пөръен ден ўдырамашланат Юмо изи падырашым огеш пөлекле. Тыгак ойлаш лиеш Морко район Кораксола ял гыч Губерновмыт еш (снимкыште) нерген.

Усталык шўлышан улыт

Евгений Александрович ден Лариса Максимовна латкуд ий куан ден ойгым лош пайлен илат. Суртоза – Кугу Шале тўвыра пөртыштө директор. Пелашыже И.С.Палантай лўмеш тўвыра да сымыктыш колледжыште туныкта да тунемме төнечын тўшкагудыжым вуйлата. Пиаллан чыла уло, но икшыван лияш пўралтын огыл улмаш. Садлан вате-марий, икте-весе дене кутырен келшен, икшывым ашнаш налаш кумылангыныт.

Елена Косарева 2016 ийыште кум ияш улмыж годым ешыш конденыт. Кызыт ўдыр Йошкар-Оласе 2-шо номеран школышто кудымшо классыште тунемеш. Физкультур, руш йылме, лудмаш, ИЗО уроклаш поснак куанен коштеш. Лена И.С.Палантай лўмеш тўвыра да сымыктыш колледж пеленесе йоча сымыктыш школышто ешартыш шинчымашым налаш. Эн ондак күсле дене шоктен, вара – шиялтыш дене. Но йөсырак чучын, садлан мураш тўналын. Кызыт фортепиано дене шокташ тунемеш.

Кум ияш Карина Ершова 2018 ийыште у ешыш ушнен. Ўдыр ты школыштак нылымше классыште шинчымашым пога. Музык, ИЗО, физкультур уроклам моткоч йората.

Кажне икшыве ача-аван лийнеже

Лена ден Карина коктынат артист койышан улыт. Усталыкыштым вияндаш Йошкар-Оласе «Воштончыш» образцовый музыкально-драматический театрын «Изи воштончыш» спутник театрышкыже коштыт. Тушто марла яндарын мураш, моторын кушташ тунемыт. «Реве» йомакыште Лена тўн рольым, Ревым, модын, Карина Тылзе лийын. «Тумна ден Рывыж» спектаклыште коктынат Шогертенын образышым чоненыт.

Пырляште – куан

Пашалан көра йоча-влак авашт дене ачашт деч тораште илат. Но каныш кече, каникул, отпуск годым эре Кораксола ялыште канат. Але Лариса Максимовнан шочмо Шенше селашкыже вашкат.

– Ялыш каена манам гын, ўдырем-влак моткоч йывыртат. Карина вольыклан пеш шўман, чыланьштым айдеме семын йората. «Кугу лиямат, шуко вольыкым ашнаш тўналам», – манеш. Лида акам деке мийымекат, сурт сомылкам ышташ эре полша. А Лена вольык деч лўдеш. Ялыште сай. Йырымваш пўртўс, яндар юж. Кумыл утыр нолталтеш. А тичмаш еш пелен лиймым нимо дене от тапастаре, – ойла ава.

Кеч-могай пайремым еш дене пайремлат. Йоча-влак ача-аваштлан пөлек шотеш сўретым але поделкым ямдылат. Шочмо кечыштым моткоч вучат. А Евгений Александрович ден Лариса Максимовна нунын пиалышт верч чыла ышташ ямде улыт. Тыгак Губерновмыт еш дене марий концертыш, пайремыш, театрыш кошташ йоратат.

Шке икшыве семын

– Еш – тиде, кунам йочан чыла уло: ача, ава, шольо-шўжар, ака-иза. Кажне икшывын шочмо ача-аваже уке гынат, вес еш чон шокшыжым пөлеклышаи. Кеч-көнат «авай, ачай» маньн ойлымыжо шуэи. Ўдыр-влакым ашнаш налмеке, нуно вигак «ача», «ава» манаш тўналыныт. Шке икшывем огытыл маньн, вигак умылтаренам. Кугу лиймекышт, еш деч пален налыт гын, чоньшты чот эмгана, ты татым илен лекташ йөсө лиеш, шонем. Но ме нуным шке икшывына семынак йоратена, нунын пиалан ончыкылыкышт верч чыла ыште-на, вий-куатнам огына чамане, – ойла Лариса Максимовна.

Христина АЛЕКСАНДРОВА.
Фотом еш архив гыч налме.

**23 февраль –
Шочмо элым аралышын кечыже.**

Пайрем дене саламлем!

Мыйын кочаем уло. Тудын лүмжө – Евгений Рудольфович Савинов (**снимкыште**). Пётъял школым тунем пытарымыкыже, Помарысе училищыште шинчымашыжым нёлтен, вара Йошкар-Олаште учебный комбинатыште газоэлектросварщик профессийым налын. 1986-1987 ийлаште кочам Афганистаныште шке воинский порысшым шуктен. Кабул олаште радиотехнический батальонышто связистлан служитлен да шуко медаль дене палемдалтын. Тудо тиде сар нерген каласкалаш ок йорате. Кызыт кочам Кугу Шарачаште 32-шо номеран отдельный пожарный постышто пашамышта. Тул ваштареш кучедалеш. Мый кочам дене кугешнем да пайрем дене саламлем.

Кызыт Шочмо элыштына пуламыр жап озалана. Меат, йоча-влак, кертмына семын полшаш тыршена. Мый шкемын погымо оксам, вургемым, сүретым, се-

рышым колтенам. Ковам маскироватлалтме сеткым пидаш кажне кечын коштеш. Айста чылан руж ушнен, түрлө семын полшен, тыныс илышым арален кодена!

*Ульяна САВИНОВА.
Волжский, Пётъял школ пеленысе
Йоча ұсталык пёрт.
Фотом еш архив гыч налме.*

Эре шарнена

8 февральыште Самырык герой-антифашист-влакым шарныме кечым палемденна. Ме нуным кажне ийын шарналтена. Кузе уке гын? Мемнан гаяк самырык, Шочмо элым йоратыше ўдыр-рвезе-влак подвигом бштенят да вуйым пыштеныт.

Школышто линейкым эртаренна. Барабанщик-влак уэш-па-

чаш пералтеныт, вўдышө-шамыч герой-влакын подвигышт нерген каласкаленыт (**снимкыште**). Ик жап шып шогымеке, героина-шамычлан вуйым савен тауштенна. Нуно мыланна пример улыт.

*Диана СКВОРЦОВА.
Морко, Шўргыял.
Фотом школ архив гыч налме.*

Пиалан улам

Шкемым пиалан икшывылан шотлем: мыйын ачам уло! Кажне йочалан тыгай пиал ок пўралт. Ачамын лүмжө – Андрей. Тудо тале, лўддымө, нелылык деч ок чакне, кеч-могай проблемым решатлен мошта. Ачам 2013-2014 ийлаште Шочмо эл ончылно шке порысшым шуктен. Чита олаште служитлен, танкист лийын.

Ачамым пайрем дене саламлем! Тўняште эн сай ача улметлан тауштем.

*Полина УРТЬЕВА.
Волжский, Пётъял школ пеленысе
Йоча ұсталык пёрт.*

Чапланыше кече

Шочмо элым аралыше,
Пайремет шуэш.
Тиде кече чапланыше,
Кугешнымаш шочеш.

Кө салтак радамыште
Шке элжым арален.
Нуным мый чыланыштым
Шокшын саламлем.

*Андрей УШКОВ.
Волжский, Сотнур.*

Палыдыме салтаклан серыш

Морко район Коркатово лицейыште тунемше-шамычат специальный сарзе операцийыште улшо салтак-влаклан серышым возат. Теве Изабелла СТЕПАНОВАН серышыже:

«Поро кече, пагалыме салтак, элым аралыше! Мый тыйын лўмет ом пале. Шочмо элын тыныс илышыжым аралымет дене моткоч кугешнем. Мый эше изи улам, 5-ше классыште веле тунемам. Ме парт коклаште шинчена, теммеш кочкына, ласкан малена. А тый мемнам аралет, ылышештым чаманыде, йўдышө-кечыже пуля йымалне коштат. Мый ўшанем: шочмо кундемшыкет сенымаш дене пёртылат. 23 февраль дене шокишын саламлем».

Лаштыкым
Катя СЕРГЕЕВА
ямдылен.

Байкал – калыкын шепкаже

Российын вийже – калык-влакын икоян да пырля улмышт. Элыште түрлө калык келшен ила. Икте-весын түвыражым, йўлажым, йылжым жапла. Шочмо элнан волгыдо ончыкылыкшо верч тырша.

Нунын коклаште бурят-влакым палемден кодыман.

Ойыртемалтше тасма

Байкал ер воктене ыштыме фотшто тыгай сўретым ужаш лиш: иктаж чонгаште, пу ментгыште але пушентгыште түрлө түсан тасма лойгалт кеча. Тиде да моло арверым «бурханить» йўлам шукташ кучылтыт. Ты кундемьысе юзо вийлан шўрым, тасмам, кампеткым але вес йўрварым пўлеклат. Тыгодым айдемын шоньмашыже поро да яндар лийшаш, тунам веле тудо шукталтеш.

Тасма-влак түрлө улыт да түрлө семын маналтыт. Иктым ментгыш, весым пушентгыш веле сакаш лиш. Шукыж годым куд түрлө түсан тасмам кучылтыт, кажныже ойыртемалтше шоньмашым ончыкта.

Нарьиче – поянлыкым, тулым, кечым, шокшым да лектышым.

Йошкарге – лўдыкшыдымылыкым, кўдыратле койышым да вийым.

Канде – кавам, ласкалыкым, чынлыкым, порылыкым. Тиде пўрбьнгын түсшылан шотлалтеш.

Ужарге – илыш вийым, тўзланымашым. Ёдырамашлан келшен толеш.

Ошо – вўдым, чон яндарлыкым. Кеч-могай кончышлан тўналтышым пуйшо тўс.

Шем тўс чер да ойго деч арала. Эн неле татыште веле кучылтыт.

• Палаш онай •

Тўнямбалне 690 тўжем наре бурят ила. Российыште Бурятий Республикыште, Иркутск кундемьыште да Забайкальский крайыште верланеныт.

Бурят йылме (бураяд хэлэн) монгол йылме ешыш пура. 2005 ий гыч бурят йылме йомаш тўналше йылмылан шотлалтеш.

Ача-ава-влак йочаштлан бурят лўмым пуат. Мутлан: Сарюна (ўдыр) – тылзе; Аюр (рвезе) – илыш; Янжима (ўдыр) – мотор йўкан; Буда (рвезе) – волгыдо.

«Морин эрдэни» – шергакан имне

Кумда степьысе калыкын илышыштыже имне ойыртемалтше верым налеш. Илыш йўлаштым але фольклорыштым ончалаш гын, туштат чўчкыдынак вашлиялтеш. Имне айдемын вийжым да пиалжым ончыкта. Тудлан кочкышым кычалын, ожно бурят-влак ик вер гыч весыш кусныл иленыт. Кызытсе жапыште тыгай койыш шагал вашлиялтеш.

Сарюна Галсанован (снимкыште) ешыштыже вич имне уло: кок вўльё да кум ожо.

Бурятий Республикысе Кяхтинский район Бурдуны

улусышто (ялыште) вич имне деч шагалрак ончышо укеат. Ты вольык арулыкым йўрата, сандене ўдыр-рвезе-влакым изинекак имньым яндарыште ашнаш туньктат. Улусышто имньым огыт кўтў: эрдене да кастене шўлым пуат, вўдым йўктат, шерыт да пасушко луктын колтат. Вольык эрыкыште коштеш.

– Вич ийым темьмеке, йоча-влакым имньым кушкыж кудалышташ туньктат, – ойла Сарюна. – Мый кандаш янш гыч имне ўмбалне улам. Ёртньор деч поснат шкемым пенгыдын кучем.

Пел илышым имне ўмбалне эртарыше калык эн тале имнешкым ойыраш түрлө таңасымашым эртарат. Бурятийыште спортын калыкле куд видше уло, тушко имне дене кудалыштмашат пура. Эн кугу таңасымаш Сурхарбан калыкле спорт пайремыште эртаралтеш. Июль тўналтыште эн тале имнешкым, пикш гыч лўйкалышым да бурят кучедалмаште эн виян патырым ойырат.

Енисей ден Ангара

Легенде

Илен улмаш чал пондашан Байкал патыр. Тудын Ангара ўдыржў лийын. Байкал ўдыржым йўратен гынат, тўня деч шылтен, мланде йымалне кучен. Икана Ангара тале патыр Енисей нерген колын. Тудым ужаш да кече йымак лекташ шонен. Тидым Байкал пален налын да ўдыржым эше чот шылтен. Байкал Ангарам лишне илыше марийлан пуаш шонен.

Поян да мотор Иркут дене кутырен келшен. Полатыште петырыме Ангара шуко

шортын, Юмым сўрвален. Тудо ўдырын ойган йўкшым колын. Полатым кугу вўд дене мушкын шалатен. Ангара Енисейже деке куржын. Байкал мо лиймым умылен. Шыдыж дене ўдыржын почешыже кугу кўм кудалтен. Ангара тидым шижын огыл, тудо тораште лийын.

Енисей ден Ангара тўжем ий дене пырля йогат. А Байкалын кудалтыме кўжым кызытат пагалат, «Шаманский камень» манын лўмдат.

У конкурс

Феликс ЛАРИОНОВ.
Медведево посёлко.

Ярослава СЕМЁНОВА.
Морко, Арын.

Богдан КУЗНЕЦОВ.
Кужэнгер, Шудымарий школ пеленысе йочасад.

«Т» буква дене

Тыршыше Тачана

Теле. Түно тугыра. Тенгече тичмаш тылзе тымыкыште тугыргыш.

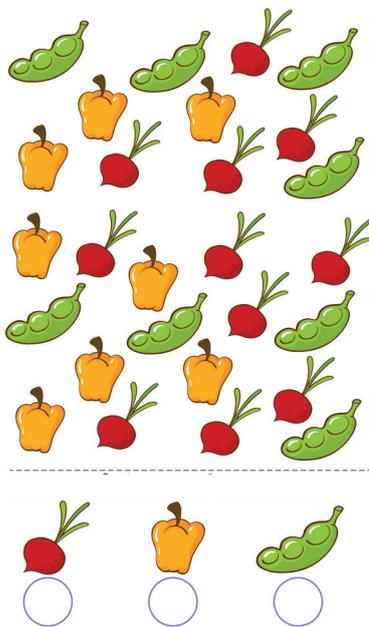
Тачана тунемаш толаша. «Түвүдүп-түвүдүп», – трук Толий тугалтыш. Толий Тачанам туго тыманмеш тарватыш. Туштыжо – трудым туныктышо Тамара Терентьевна. Тудо Тачанам түрлө тусан тасман тувырым тугатылаш туныктен. Тугжачын тувыржо тугай түр-

леман! Тамара Терентьевна тогдайыш: «Тыршышылан – тау. Туняончалтышет таза, тун, тутко, Тачана. Толимат тугалыкте, тек түрла».

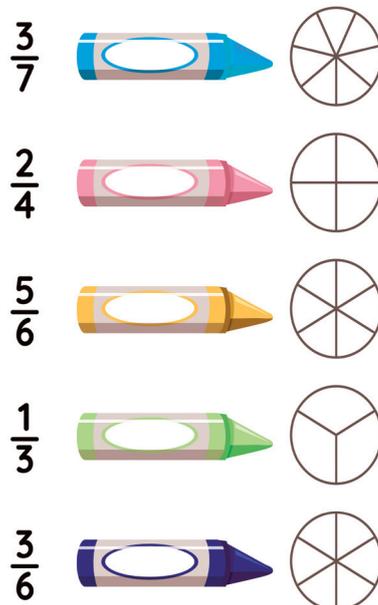
Түно тулойып түргалте. Тунгыч, түрвынчыч. Туныктышо тарваныш. Тыманмеш Тачана Толим түрым түрлаш туныктыш. Теат тыршыза, тунемза!

7-ше классыште тунемше-влак.
Волжский, Сотнур.

Шотлыза.

Келшыше ужалым чиялтыза.

Суретым ончен, цифр-влакым ушыза да чиялтыза.

